

[Axel Kristensen.]

Ser vi på de underudviklede lande, så beskæftiges 80 pct. af deres befolkning ved jordbrug. Disse lande er for de flestes vedkommende så fattige, at de sulter; de kan ikke blive købere af danske landbrugsvarer i et omfang, der virkelig kan betyde noget for os. Jeg tør da ikke benægte, at vi skulle kunne lave nogle specialiteter og få en vis eksport af landbrugsvarer til andre lande, men der er intet levnedsmiddelbehov uden for Europa hos et købedygtigt publikum; der er intet behov for vore varer. Hverken Nordamerika eller Sydamerika har brug for dem; hvor er det land, der har virkelig behov for dem, der står og mangler dem? Det findes ikke, og derfor er der ingen mulighed for virkelig at få et marked oparbejdet ud over for visse specialiteter; vi skal selvfølgelig udnytte enhver ting.

Når jeg nu maler det så sort, mener jeg ikke derved, at vi skal give op. Vi skal da skaffe os alt, hvad vi formår, men det er fejlagtigt, hvis man bibringer befolkningen den opfattelse, at visse muligheder er væsentlige.

Med hensyn til EFTA så er der sådan antydningssagt, at vi måske kunne få en landbrugsordning inden for EFTA svarende til den, de har i fællesmarkedet, men dette er da eftertrykkelig slået ned af de svenske og norske regeringer. Det er klart sagt, at vi kan ikke forøge vor eksport af landbrugsvarer dertil. Så er der ikke andet end England igen, og mon man kan forestille sig, at England, hvis det står og venter på at blive medlem af fællesmarkedet, skulle være i stand til at give os et landbrugsmarked, der kan erstatte vor eksport til fællesmarkedet? Hvis vi kan beholde det Englandsmarked, vi har, er det godt. Selvfølgelig har vi moralsk krav på, at når vi åbner for visse muligheder, ville en udvidelse af vor landbrugseksport være rimelig; men vi kan sige alt dette så mange gange, vi vil, for sandheden er dog den, og det er også sagt af den højtærede minister, at vi kan ikke få noget, der kan erstatte fællesmarkedet. Jeg tror, det er farligt at bibringe befolkningen den tro, at vi kan komme blot op i nærheden af det.

Det vil altså sige, at Danmark, hvis vi står udenfor ret længe, vil få alvorlige valutatab, der vil betyde uhyre vanskeligheder for os med

hensyn til at opretholde beskæftigelsen og levefoden for den danske befolkning. Denne sandhed må siges klart og tydeligt, så den danske befolkning ved, hvad det er, den skal tage standpunkt til. Det vil jo blive hele befolkningens og ikke alene landbrugsgets tab; landbruget taber ved at blive fattigere, og hele befolkningen rammes voldsomt af det, der sker her.

Der er nogle, der taler om, at vi skal føre aktiv handelspolitik i forbindelse med vore indkøb i Tyskland og andre steder. Ja men det, der for os er mægtige tal, er jo latterligt små tal for disse lande. Vi har ingen mulighed for at føre en aktiv handelspolitik. Vi køber vel i England 2 eller 2 1/4 pct. af deres industriproduktion. Vi har ingen mulighed for at få England til at ændre, hvad det anser for nødvendigt for sin eksistens, ved at købe for 1/4 pct. mere. Det samme gælder Tyskland. Dertil kommer, at Tyskland ikke har frihed til at handle på den måde. Det er klart sagt af de højtærede ministre, at det er fællesskabet, der bestemmer det, og derfor har vi ingen som helst pressionsmidler til at gennemtvinge et større salg af vore industrivarer eller vore landbrugsvarer nogetsteds.

Så kunne man spørge, hvorfor jeg ikke mener, at vi i dag skal stille forslag om at melde os ind straks. For det første synes jeg, det er meget rimeligt at afvente, hvad de nærmeste måneder vil bringe, og dernæst ved jeg, at der ikke kan skaffes flertal for det, og jeg synes, at en tom demonstration ingen hensigt har. Vi sagde tidligere, at vi burde gå ind alene. Vi sagde, dengang vi gik i gang med forhandlingerne om at komme ind sammen med England, at vi ønskede at gøre det alene. Men at splitte samarbejdet ved en tom demonstration, når vi dog kan blive enige om, at det er væsentligt at komme med, er der intet formål med. Vi må øve vor indflydelse, så længe vi kan. Men vi må samtidig sige til befolkningen, hvorfor vi mener, at vi ikke ret længe kan bære den byrde at stå udenfor.

Statsministeren (*J. O. Krag*): Det kan næppe overraske, at denne debat trods adskillige markante indlæg måtte få et forholdsvis udramatisk, ja, man kunne næsten sige forholdsvis mat forløb. Debattens forudsætning er et forhandlingssammenbrud,